

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 391/2024
03.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30, 33. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сенти К 424/17 од 14.07.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 861/23 од 09.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.04.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сенти К 424/17 од 14.07.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 861/23 од 09.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сенти К 424/17 од 14.07.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30, 33. и 61. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци која се неће извршити ако окривљени за време од две године не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова насталих пред ОЈТ у Сенти, док је ослобођен плаћања трошкова паушала и кривичног поступка насталог пред Основним судом у Сенти. Одлучено је да награда и нужни издаци заступања малолетног оштећеног, од стране пуномоћника, падају на терет буџетских средстава. Оштећени је са имовинскоправним захтевом упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 861/23 од 09.01.2024. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног и окривљеног, а пресуда Основног суда у Сенти к 424/17 од 14.07.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Јован Мишчевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати на поновно одлучивање или укине само другостепену пресуду и врати на је поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да доказна радња препознавања лица од стране оштећеног није обављена у складу са одредбама члана 100. ЗКП у вези са чланом 90. ЗКП, па се самим тим ради о доказу на коме се пресуда не може заснивати.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, пре свега јер из списка предмета произилази да утоку поступка и није спроведена доказна радња препознавања лица, како се то у захтеву истиче.

Сем тога, исти наводи, везани за радњу препознавања, били су истакнути и у жалби браниоца окривљеног АА, те били предмет разматрања Апелационог суда у Новом Саду који је поступао по жалби браниоца окривљеног изјављеној против пресуде Основног суда у Сенти к 424/17 од 14.07.2023. године. Апелациони суд у Новом Саду је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 3, у другом и трећем ставу пресуде Кж1 861/23 од 09.01.2024. године изнео разлоге, које Врховни суд прихвата као правилне, те, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Такође, су неосновани и наводи браниоца окривљеног којима се као незаконити доказ на којем се не може заснивати пресуда, означава писмени налаз и мишљење Медицинског факултета у Новом Саду из разлога што приликом интервјуа са малолетним оштећеним није био присутан преводилац иако је то изричито суд наредио обзиром да оштећени не говори српски језик, већ је превођење вршила пуномоћник оштећеног. Наиме, из списка предмета произилази да је наведени налаз и мишљење суд прихватио делимично и то у делу који се односи на видну функцију малолетног оштећеног који је сачињавао офтамолог за шта није од значаја присуство преводиоца, док у делу који је сачињавао вештак психијатар исти налаз није узео у обзир, имајући у

виду да приликом прегледа и разговора психијатра са малолетним оштећеним није био присутан преводилац за мађарски језик.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да је суд у доказном поступку извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју бранилац окривљеног неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

У поднетом захтеву се истиче и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводима да је у изреку пресуде унето да је окривљени извршио кривично дело са два НН лица, за која нису наведени субјективни и објективни елементи за постојање саизвршилаштва, за које је неопходно да постоји заједнички умишљај, дакле свест о заједничком деловању, заједничка одлука и битан допринос настанку последица.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Према одредби члана 33. Кривичног закона саизвршилаштво постоји ако више лица учествовањем у радњи извршења са умишљајем или из нехата заједнички изврше кривично дело, или остварујући заједничку одлуку другом радњом са умишљајем битно допринесу извршењу кривичног дела.

Према чињеничном опису у изреци првостепене пресуде и утврђеном чињеничном стању, окривљени АА је у временском периоду..., способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела чије извршење је хтео, у намери да прибави себи противправну имовинску корист, силом и претњом покушао да принуди другог да нешто учини на штету своје или туђе имовине, на тај начин, што је, по претходном договору..., заједно са двојицом нн младића, пришао малолетном оштећеном..., те су га окривљени и један од двојице нн младића увукли испод тамо постављене настрешнице, држећи га за капуљачу и торбу, тражећи од њега 5.000,00 динара, док је други нн младић чувао стражу..., да би на након неколико дана поново пресрели..., када су га иста двојица нн младића увукли испод настрешнице, тражећи од њега поново 5.000,00 динара, док је окривљени напољу чувао стражу..., те један од њих задао ударац малолетном оштећеном у пределу стомака..., један од двојице нн младића... запретио ножем..., а који нож му је исти и показао по налогу окривљеног, да би на крају дана..., иста тројица младића увукли и угурали мал.оштећеног у средину круга, у ком је стајало више младића, опколивши га, те му се окривљени обратио, тражећи од њега 5.000,00 динара..., па га је један од нн младића ударио у пределу стомака, док су га остали придржали да не би пао..., а при чему је био свестан забрањености свога дела.

У овако описаним и утврђеним радњама окривљеног АА, стичу се сва обележја, како објективна, тако и субјективна, продуженог кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30, 33. и 61. КЗ, за које је оглашен кривим, при чему су у изреци правноснажне пресуде јасно описане појединачне радње лица са којима је окривљени извршио кривично дело у саизвршилаштву, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда

кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић